

Богдана СТЈЕПАНОВИЋ, мастер права*

УДЕО У ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ КАО ЗАЈЕДНИЧКА ИМОВИНА СУПРУЖНИКА

Резиме

Заједничка имовина супружника је секундарна појава заједнице живота у браку. Имовински односи у браку могу бити подвргнути законском или уговорном режиму. Заједничка имовина је оборива законска претпоставка. У пракси се спорним показало питање опредељивања удела у привредном друштву као заједничке или посебне имовине супружника. У Породичном закону не постоји одредба која удео у привредном друштву стечен заједничким улогом супружника сврстава у заједничку имовину, те у пракси долази до размимоилажења и неусаглашености. Сматра се да супружник који није регистрован као члан привредног друштва има право на сразмеран део улога у основном капиталу друштва, али не и на удео стечен тим улогом, односно да оснивачки улог супружника на кога се тај удео не води не даје никаква права над привредним друштвом супружнику који није уписан у регистар. У раду су приказани недостаци у регулисању питања удела у привредном друштву као предмета имовине супружника, предложени механизми превазилажења наведеног проблема и евентуалне допуне Породичног закона и Закона о привредним друштвима.

Кључне речи: заједничка имовина, удео у привредном друштву, друштво са ограниченом одговорношћу, Породични закон, Закон о привредним друштвима.

І Увод

Имовински односи супружника регулисани су Породичним законом, који предвиђа два имовинска режима: законски и уговорни. Законски имовински режим је диспозитивне природе и важи у случају непо-

---

* Истраживач приправник на Институту за упоредно право у Београду, e-mail: bogdanastjepanovic@gmail.com.

стојања брачног уговора. Законска је претпоставка да приходи стечени радом током трајања заједнице живота у браку представљају заједничку имовину. Заједничка имовина је веома широк правни појам који обухвата различите ствари и права. Многе брачне заједнице карактерише постојање приватног бизниса, најчешће у облику друштва са ограниченом одговорношћу. Како Породични закон не регулише питање права чији садржај регулише Закон о привредним друштвима, а која су од значаја за имовинске односе супружника, поставља се неколико питања на која ћемо у раду настојати да одговоримо.

Одредба члана 171. Породичног закона којом се предвиђа да је имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку њихова заједничка имовина, односи се на различите објекте права, а не само на ствари. Породични закон на општи начин одређује објекте заједничке имовине, јер би *numerus clausus* набрајање било немогуће из разлога што заједничка имовина обухвата различите ствари и права. Изричито режим одређен је у вези са неким имовинским правима као што су добици од игара на срећу и имовинска корист од права интелектуалне својине. Поред уобичајених предмета заједничке имовине (покретне и непокретне ствари, уштеђевина итд.) имовински карактер имају и права заснована на уделу у привредном друштву, односно, у друштву са ограниченом одговорношћу. За удео у доо је специфично да гласе на једног супружника иако потиче из заједничке имовине и стечен је у току трајања заједнице живота у браку. Овакво решење често доводи праксу у погрешан закључак да супружник који није уписан у регистар нема никаква права над уделом у друштву. Ова ситуација се може учинити сличном са ситуацијом где су се у земљишне књиге уписивао један супружника, али је важила претпоставка да је упис извршен на име оба супружника

Полазећи од законског одређења појма заједничке имовине, закључили бисмо да је удео у привредном друштву, као и права која из њега проистиче, такође заједничка имовина, под условом да је удео стечен из заједничке имовине у току трајања заједнице живота у браку. Међутим, у пракси долази до погрешног тумачења и одређивања удела у друштву као посебне имовине супружника који је уписан у регистар као члан друштва.

Као ималац удела у регистар се уписује само један супружник, чак и у случају да је удео прибављен средствима из заједничке имовине. Супружник који је члан друштва обично је у њему и запослен. Друштво

са ограниченом одговорношћу је најпопуларнија врста једночланог друштва, а супружник који је члан друштва обично води послове и управља друштвом. У случају да наслути крај брака, формални ималац права на уделу друштва може да чини све да ускрати права која би други супружник имао као заједничар у уделу и на разне начине скрива да је улог у основном капиталу унет из средствима из заједничке имовине супружника. Такође је интересантан пример када супружник својим личним средствима оснује ново друштво и онда у њега пренесе удео. Како је друго привредно друштво основано средствима из посебне имовине супружника, други супружник нема право на удео у том друштву при деоби заједничке имовине. Наведени пренос средстава није упитан са становишта привредног права, јер је супружник пренео удео који је и био уписан на његово име и чији је он ималац на основу уписа, међутим са становишта породичног права овај пренос је недопуштен, јер њим долази до претварања иницијално заједничке имовине у посебну имовину, чиме се изиграва супружник који није уписан у регистар, а пренети део се изузима из деобне масе у случају развода брака.

У пракси се сусрећемо са ставом да супружник који није уписан као члан привредног друштва не може стећи ни управљачка ни имовинска права према друштву, те не може истицати стварноправни захтев поводом оснивачког улога, а може према другом супружнику као члану тј. оснивачу – улагачу заједничке имовине унете у привредно друштво као оснивачки улог имати само облигационоправни захтев у висини која одговара доприносу у стицању уложених средстава.¹ Постојање оваквог става је и био разлог за писање рада.

У раду ћемо покушати да са породичноправног и привредноправног аспекта преиспитамо наведено гледиште. Полазну основу рада чини одређење појма заједничке имовине у нашем позитивном праву, обрадићемо и појам удела, као и друга питања од значаја за разумевање удела у друштву са ограниченом одговорношћу, а затим ћемо анализирати удео у друштву са ограниченом одговорношћу као заједничку имовину супружника и права која на основу улога, односно удела супружници могу имати.

---

1 У пресуди Апелационог суда у Крагујевцу ГЖ 242/2016 од 9. децембра 2016. године суд је заузео становиште да оснивачки улог супружника на кога се привредно друштво не води, не даје никаква права том супружнику над привредним друштвом, те да тужиља према туженом као оснивачу-улагачу заједничке имовине унете у предузеће као оснивачки улог може имати само облигационоправни захтев у висини која одговара њеном доприносу у стицању уложених средстава, доступно на адреси: <http://www.kg.ap.sud.rs/presude-apelacionog-suda-u-kragujevcu.html>, 10.03.2019

Циљ рада је да предложи правне механизме којима би се обезбедила заштита супружника који није уписан у регистар. Такође, у раду ће бити предложена *de lege ferenda* решења која би могла бити унета у Породични закон и Закон о привредним друштвима чиме би се олакшало решавања правних проблема који проистичу из непотпуне законске регулативе. Проблем којим ћемо се бавити у овом раду своди се на утврђивање да ли је пословни удео део брачне имовине и ако јесте које су последице по правни положај супружника, како оног уписаног у регистар тако и оног који то није.

II Заједничка имовина супружника

Породични закон садржи више одредаба које се односе на регулисање имовинских односа супружника и разликује посебну и заједничку имовину супружника. Посебна имовина супружника је имовина коју је супружник стекао пре склапања брака² или је стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине, односно наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључиво права.³ Сваки супружник самостално управља и располаже својом посебном имовином. У случају да је током трајања заједнице живота у браку дошло до незнатног увећања вредности посебне имовине једног супружника, други супружник има право на потраживање у новцу сразмерно свом доприносу, а ако је током трајања заједничког живота у браку дошло до знатног увећања вредности посебне имовине једног супружника, други супружник има право на удео у тој имовини сразмерно свом доприносу.

Појам заједничке имовине одређен је чланом 171. Породичног закона. Закон заједничку имовину дефинише као имовину коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку. Ако супружници желе да своје имовинске односе уреде на другачији начин у односу на законско решење, њима је на располагању брачни уговор. У члану 172. и 173. прописано је да заједничку имовина представља и имовина стечена коришћењем права интелектуалне својине или игром на срећу у току трајања заједнице живота у браку, осим ако супружник који је

---

2 О критичи ове одредбе, са посебним освртом на употребу термина „брак“ уместо „заједнице живота“ као момента до ког се сва добра која један супружник прибави сматрају његовом посебном имовином види код: Слободан Сворцан, „Имовински односи супружника према Породичном закону Републике Србије“, *Новине у породичном законодавству*, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2006, 154.

3 Породични закон Републике Србије, *Службени гласник РС*, бр. 18/2005, 72/2011- др. Закон и 6/2005, чл. 168.

остварио добитак не докаже да је у игру уложио посебну имовину. Заједничка имовина супружника је нужна последица равноправности супружника, потребна ради одржавања и учвршћивања брака.⁴ Управљање и располагање заједничком имовином супружници врше заједнички и споразумно, уз претпоставку сагласности другог супружника за предузимање послова редовног управљања. Супружник не може располагати својим уделом у заједничкој имовини нити га може оптеретити правним послом међу живима. Ако је после престанка заједничког живота у браку дошло до увећања вредности заједничке имовине, сваки супружник има право на потраживање у новцу односно право на удео у увећаној вредности сразмерно свом доприносу.

Што се тиче удела супружника у заједничкој имовини Породични закон је увео обориву претпоставку о једнакости удела у заједничкој имовини (чл. 180. ст. 2). У поступку судске деобе наведену претпоставку може обарати супружник који тврди да је његов удео већи, доказујући да је он остваривао већи приход, старао се о деци и друго. За утврђивање удела у заједничкој имовини цене се доприноси у раду за време заједнице живота у браку, па се по правилу утврђује једнака висина удела супружника у свакој заједнички стеченој ствари. Различита висина удела може се утврдити на стварима које су стечене делимично радом а делимично улагањем посебне имовине. У пресуди Врховног суда Србије Рев. 925/85 истакнуто је да се не може узети да супруга није допринела стицању имовине у току брачне заједнице само зато што није била запослена и што није остваривала примања у новцу, већ се приликом одлучивања о уделитема брачних другова у заједничкој имовини, морају узети у обзир њена помоћ супругу, који је био запослен, старање о деци, вођење домаћих послова, старање о имовини и други облици рада и сарадње у управљању, одржавању и повећању заједничке имовине.⁵

Деоба заједничке имовине представља утврђивање сувласничког односно суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини. Врши се за време трајања брака и после његовог престанка. Супружници могу закључити споразум о деоби заједничке имовине, а ако не могу да се споразумеју, деобу врши суд. Претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. Већи удео у стицању заједничке имовине утврђује се у истој сразмери за сва права и обавезе у тре-

---

4 Милан Почуча, „Заједничка имовина супружника“, *Гласник Адвокатске коморе Војводине Часопис за правну теорију и праксу*, Нови Сад, 2012, 129.

5 М. Почуча, 129.

нутку престанка заједнице живота у браку. Већи удео једног супружника у стицању појединог права из заједничке имовине може се утврдити само ако је то право економски самостално у односу на остала права из заједничке имовине, а супружник је у стицању тог права учествовао и приходима од своје посебне имовине.

Реформом породичног законодавства 2005. године, у наш правни систем је поново уведен институт брачног уговора⁶, чиме је супружницима односно будућим супружницима омогућено да своје имовинске односе на постојећој или будућој имовини могу уредити на другачији начин у односу на законску поставку. Овај уговор се закључује у облику јавнобележнички потврђене (солемнизоване) исправе, при чему је јавни бележник дужан да уговорнике упозори на то да се брачним уговором искључује законски режим заједничке имовине. Брачни уговор који се односи на непокретности уписује се у јавни регистар права на непокретностима.

Примена одредбе која се односи на заједничку имовину у пракси је веома сложена. Најчешће је спорно који се све рад мора валоризовати приликом опредељивања удела супружника у заједничкој имовини и од каквог је значаја била употреба посебне имовине супружника при стицању заједничке имовине.⁷ При одређивању удела супружника у заједничкој имовини потребно је сваки користан рад који су супружници обављали током трајања заједнице живота правилно ревалоризовати. Обично се узимају у обзир послови везани за подизање деце, кућни послови, пољски послови и други послови којима је на непосредан или посредан начин стицан приход. У случају да су супружници били стално запослени за валоризацију се узима плата коју су примали.⁸

III Имовинскоправни режим удела у друштву са ограниченом одговорношћу

Гледано из аспекта заједнице живота у браку, као и свако друго право или ствар и удео у доо може бити предмет како заједничке, тако и посебне имовине супружника. Чврсти и јасни критеријуми за опредељи-

---

6 О брачном уговору види код: Зоран Поњавић, „О уговорима породичног права, посебно о брачном уговору“, *Новине у породичном законодавству*, Ниш, 2006; Ненад Тешић, „Ко плати дукат да у брак уђе, нуди два да из брака изађе“, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2012, Београд, 2012; Слободан Панов, „Предмет брачног уговора“, *Правни живот*, бр. 10/2009.

7 С. Сворцан, 158.

8 Више о заједничкој својини брачних другова види: Светислав Ристић, *Заједничка својина, Енциклопедија имовинског права и права удруженог рада*, III том, Београд, 1978, 838.

вање удела као посебне или заједничке имовине су основа за правилно и правично поступање судова.

1. Удео у доо као предмет заједничке имовине супружника

Друштво са ограниченом одговорношћу (доо) има особине и друштва лица и друштва капитала што доводи до тешкоће његовог дефинисања.⁹ Нека законодавства избегавају дефинисање доо¹⁰, али наш Закон о привредним друштвима га дефинише као друштво у коме један или више чланова имају уделе у основном капиталу друштва, с тим да чланови друштва не одговарају за обавезе друштва осим у случајевима пробијања правне личности, чиме га опредељује као друштво капитала. Поред законске дефиниције у теорији се срећемо са дефиницијом према којој се доо може схватити као друштво са правним субјективитетом које под заједничком (личним или реалним) пословним именом и по правилу фиксираним основним капиталом (који је подељен на чланске уделе који не морају бити једнаки и нису изражени у негоцијабилним хартијама од вредности) обавља одређену привредну делатност, уз одговорност целокупном својом имовином (потпуна одговорност) и без одговорности чланова друштва за обавезе друштва (уз сношење ризика до висине улога).¹¹

Правни субјективитет друштва је одвојен од чланова друштва што чини могућим правне послове чланова друштва са самим друштвом. Оно има основни капитал који чини збир вредности улога чланова. Основни капитал доо настаје улозима оснивача, а касније модалитетима повећања. Овај капитал подељен је на уделе који немају својство хартија од вредности. Сви или део оснивача чини управу друштва и ретко је управљање одвојено од власништва, а већински власници када су запослени у друштву, преферирају дистрибуцију зараде путем плата, а не дивиденди.¹²

Закон о привредним друштвима¹³ више не предвиђа обавезу вођења књиге удела друштва, док обавезним предвиђа вођење евиденције података о члановима друштва (адресе чланова друштва, адресе власни-

9 Раније се у теорији доо сматрало граничном формом са особинама и друштва лица и друштва капитала, о томе више: Мирко Васиљевић, *Привредно друштво-домаће и упоредно право*, Београд, 1999, 157.

10 Нпр. Хрватски Закон о трговачким друштвима, детаљније види у Јакша Барбић, *Право друштвава*, књига друга, Загреб, 2005, 1077.

11 Мирко Васиљевић, *Компанијско право*, 9. допуњено и измењено издање, Београд, 2015, 186.

12 М. Васиљевић (2015), 188.

13 Закон о привредним друштвима, *Службени гласник РС*, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, чл.151.

ка удела и заједничког пуномоћника сувласника удела, коју одреде за пријем поште и достављање). Књига удела више није обавезна, јер је за правни статус овог друштва битна регистрација у складу са законом који уређује регистрацију, самим тим је за трећа лица у погледу чланова друштва и њиховог удела релевантно стање регистра. Упис у регистар има конститутивно дејство, а уговорни односи између чланова без уписа у регистар су њихова лична ствар. На уделу у доо може постојати сувласништво, али се сувласници према самом друштву сматрају једним чланом (принцип јединствености чланства). Да би се удео сматрао сувласничким, неопходно је да се као такава упише у књигу удела.¹⁴

За тему рада је нарочито интересантно и имплицативно уређење преноса удела приликом наслеђивања и статусних промена. Пренос удела у случају смрти члана друштва, његовог престанка или статусних промена ближи је режиму преноса удела међу члановима него преноса трећим лицима. Међутим, уговором о оснивању друштва је могуће овај режим подвргнути одређеним ограничењима или га уподобити режиму преноса на треће лице. Особеност друштва са ограниченом одговорношћу најбоље је видљива у случају преноса удела трећим лицима. Како по правилу све уделе у друштву поседује управа или са њом повезана лица, што чини немогућим примену установе преузимања. Пренос удела не мења ништа у имовини друштва. Њиме се врше промене у личној имовини лица између којих се одвија процес. У случају да је лице на које се преноси удео треће лице, то лице као нови члан ступа у правни положај члана који му је пренео удео.¹⁵

Пословни удели не могу бити сматрани власништвом у класичном смислу речи.¹⁶ Удели представљају специфичне облигационоправне односе у које нека лица улазе улагањем новца или неновчаним улозима. С обзиром на то није правилно говорити о супружницима као власницима трговачког друштва, јер скуп имовинских права и обавеза који произлазе из удела не одговарају стварноправном појму имовине, премда је неспорно да је реч о имовинском праву. Специфичност овог имовинског права је у томе да пословни удео не даје право члану на оно што је имо-

14 Стеван Шогоров, Сувласнички удео у друштву са ограниченом одговорношћу, *Право и привреда*, бр. 5-8/2005.

15 О преносу удела у доо више види у: Стеван Шогоров, „О праву слободног преноса удела у друштву с ограниченом одговорношћу“, *Право и привреда*, бр. 5-8/2008.

16 Звонимир Јелинић, „Брачна стечевина у контексту Закона о трговачким друштвима“, *Имовинскоправни аспекти развода брака-хрватски, еуропски и међународни контекст-*, Правни факултет у Осијеку, Осијек, 2011, 123.

вина друштва. Друштво и чланови су одвојени те је забрањено управљање имовином друштва као да је реч о личној имовини. Уколико би се имовина друштва користила као лична имовина били би испуњени предуслови за утврђивање пробијања правне личности и постављања личне одговорности члана друштва за обавезе друштва.¹⁷

Посебно је интересантно питање односа улога и пословног удела. Пословни удео је укупност права и обавеза узетих као целина и самостални је предмет права.¹⁸ Ималац удела у доо има чланска управљачка и чланска имовинска права. Чланска управљачка права се исцрпљују у праву на учествовање у раду скупштине друштва, праву гласа, праву на побијање одлуке друштва и др. Имовинска права се односе на право на исплату дивиденде, право првенства при преузимање улога при повећању основног капитала друштва, право на исплату остатка ликвидације или стечајне масе и друго. Наведена имовинска права погрешно је посматрати у стварноправном смислу, јер стицање права на пословном уделу не може бити засновано на стварном праву већ искључиво на одредбама Закона о привредним друштвима и општим правилима облигационог права. Не постоји власништво привредног друштва у стварноправном смислу па стога ни правна ни физичка лица не могу бити носиоци права сувласништва одређеног привредног субјекта у стварноправном смислу, а како то може довести до разумевања појма имовине у контексту већине других предмета заједничке имовине, посебно власништва над њима. Тако супружници једино могу бити у правној заједници у погледу удела у друштву, односно једино удео може бити предмет заједничке имовине.

2. Удео у доо као посебна имовина супружника

Имовина коју један супружник има у тренутку склапања брака као и она коју је стекао бестеретним давањима представља његову посебну имовину. Тако, ако је супружник стекао удео у друштву пре закључења брака, удео представља посебну имовину тог супружника и супружник који није члан друштва не може очекивати да му на основу рада који евентуално улаже у то друштво припадне одговарајући део имовинских права над уделом. Упитна је правичност датог решења нарочито јер у великој мери доо функционише на принципу заједничког рада и доприноса супружника, иако је као члан уписано само једно лице. Како је

---

17 За више о пробијању правне личности видети : Мирко Васиљевић, „„Пробијање“ правне личности: Lifting the veil- piercing the corporate veil“, *Правни живот* бр. 1/1995.

18 З. Јелинић, 124.

минимални улог за оснивање доо 100 динара, питање је да ли је правично дати искључива (уколико је друштво једночлано) права једном супружнику, а другом, чак и у случају улога великог рада, времена, па и новчаних средстава, доделити само евентуални облигационоправни захтев. Правичности оваквог решења посебно је питање које захтева опсежну анализу, за коју ми у овом раду немамо простора, али којем ћемо се у неком од наредних радова свакако вратити.

IV Основи стицања удела у доо и поверење у регистар

Да би се правилно утврдило право на уделу у доо потребно је да се преиспитају могући основи стицања како из угла Породичног закона тако и из угла Закона о привредним друштвима. Постојеће једнострано гледање судова, уз непотпуну законску регулативу, доводи до решења која нису приближна реалности и самим тим неправедна, а узрокује и проблем трећим лицима која не могу да се поуздају у регистар.

1. Различитост основа стицања пословног удела супружника

Пословни удео друштва са ограниченом одговорношћу може представљати заједничку имовину супружника уколико је новац који је уложен као улог од стране било ког супружника у тренутку уношења у друштво представљао заједничку имовину. Тада супружници стичу имовину по различитим основама. Супружник који је уписан у регистар као ималац пословног удела и члан друштва пословни удео стиче на основу уговора о оснивању друштва у тренутку уписа у регистар или на темељу уговора о продаји и преносу пословног удела у тренутку његовог уписа као члана. Супружник који није био странка наведених уговора, пословни удео стиче *ipso iure* у тренутку испуњења законских претпоставки предвиђених за стицање заједничке имовине. Управо ова различитост основа стицања пословног удела супружника доводи до проблема у пракси. Ако наведеном проблему прилазимо из угла Закона о привредним друштвима онда супружник који није уписан у регистар није ималац удела јер упис у регистар има конститутивно дејство. Када бисмо дату ситуацију сагледали из аспекта породичног права пословни удео који је уписан на име само једног супружника, по сили закона би представљао заједничку имовину под условом да су испуњене законске претпоставке. Ако би супружник *ex lege* стицао право на удео у друштву, онда би имао право да се легитимише пред друштвом као члан на одређеном уделу. Тако да су правила Закона о привредним друштвима и Породичног закона у својеврсној колизији.

2. Механизми заштите трећих савесних лица

Питање ништавости правних послова које закључује супружник члан доо којим располаже уделом у доо, иако је удео део заједничке имовине супружника веома је спорно, јер трећа лица често нису свесна да на уделу који прибавља постоји заједничка имовина и самим тим су савесна. Поставља се питање да ли је за решавање овог проблема могуће повући аналогију са питањем једностраног располагања некретнинама у време када је важила претпоставка уписа оба супружника, иако је само један супружник уписиван у земљишну књигу. Мишљења смо да је ситуација са уделима слична оној са некретнинама.

Да ли треће лице стиче право на уделу у доо ако је стекло удео имајући поверење у регистар у коме се као номинални ималац удела појављује само један супружник? Сматрамо да би се овај проблем могао решити на начин да се у Закон о привредним друштвима уведе претпоставка уписа оба супружника у регистар, уз изузетак када неки од супружника изричито изјави да је удео стечен средствима из његове посебне имовине и када се са тим писмено сагласи други супружник.

V Закључак

Анализирајући решења Породичног закона и Закона о привредним друштвима сматрамо да заједничку имовину чини и удео у друштву са ограниченом одговорношћу под условом да улог потиче из заједничке имовине. Пословни удео стичу оба супружника, само по различитим основама. Супружник који је номинално уписан у регистар као ималац пословног удела и члан друштва, пословни удео је стекао у тренутку његовог уписа као члана друштва у регистар. Супружник који није уписан у регистар као члан друштва, предметни пословни удео је стекао *ex lege* у тренутку испуњења законских услова прописаних за стицање заједничке имовине.

Разлика у стицању удела представља проблем у пракси, јер се само један супружник уписује у регистар као ималац удела. Са аспекта привредног права супружник који није уписан у регистар нема никаква чланска права, јер се она стичу уписом у регистар који има конститутивни карактер. Овакво решење привредног права свакако да је у колизији са правилима о имовинским односима супружника прописаних Породичним законом. Како је велики број друштава са ограниченом одговорношћу, нарочито једночланих, а на другу страну, на жалост, велики број развода бракова, јасно произилази да ће се у бракоразводним парницама

често постављати питање припадности односно поделе удела у привредном друштву. Да би се отклониле недоумице у пракси, неопходно је извршити допуне и усклађивања Породичног закона и Закона о привредним друштвима, на начин да се у Породичном закону у заједничку имовину, поред игара на срећу и прихода од интелектуалне својине уврсте и удели у привредном друштву, чиме ће се удео у привредном друштву на несумњиви начин сврстати у заједничку имовину (уколико је удео стечен у току заједнице живота у браку улогом из заједничке имовине), а у Закону о привредним друштвима уведе претпоставка уписа оба супружника у регистар, уз изузетак када неки од супружника изричито изјави да је удео стечен средствима из његове посебне имовине и када се са тим писмено сагласи други супружник.

Bogdana STJEPANOVIĆ, M.A.

Research Assistant, Institute of Comparative Law, Belgrade

A SHARE IN A COMPANY AS A COMMON PROPERTY OF SPOUSES

Summary

The joint property of spouses is a secondary occurrence of marriage. Property relations in marriage may be subject of legal or contractual arrangements. Common property is a legal presumption. In practice, the question of defining a share in a company as a joint or special property of a spouse has been disputed. In the Family Law there is no provision that categorises as a common property the share in a company acquired by the joint investment of spouses. This causes discrepancies and non-conformities in practice. It is considered that a spouse who is not registered as a member of a company is entitled to a proportionate share in the company's share capital, but not to a stake in the company. Therefore, if the spouse is not registered in the companies register, it is considered that he is not a member in the company and that he doesn't have any control or economic rights in the company. The paper presents deficiencies in the regulation of the said matter, proposes possible mechanisms for overcoming the mentioned problem and possible amendments to the Family Law and the Law on Business Companies.

Keywords: *common property, share in a company, limited liability company, Family law, Law on Business Companies.*